

Rahman ve Rahim Olan Allah'ın Adıyla

Hamdolsun, kendisinde hiçbir tezat ve eğrilik bulunmayan dosdoğru kitabı kuluna indirene...

Hamdolsun bizlere kendisinin âyetlerini okumak için, kitabı ve hikmeti öğretmek için, bizleri her türlü pisliklerden arındırmak, karanlıklardan nura çıkarmak için Ahmed aleyhisselamı gönderene...

Salat-ü selam olsun rasûllerin ve nebilerin sonuncusu Muhammed aleyhisselama...

Selam olsun ahlâkı Kur'an olana, hayatı Kur'an olana...

Amel Ve Ahlâk Sağlam Bilgiye Dayanmalıdır

Ebû Hanîfe'ye göre doğru amel ancak sağlam bilgi üzerine kurulabilir, iyi insan sadece hayır işleyen değildir, hayırlı insan olabilmek için hayrı ve şerri bilmelidir. Hayrın meziyetlerini bilerek hayır işlemelidir. Kötünün zararlarını anlayarak kötülükten kaçınmalıdır. Âdil olmak, zulmü tanımaksızın adalet yapmak değildir. Belki zulmü ve gadri adaleti ve gayesini bilerek adalet icra etmektir. Şerefli neticelerini düşünerek adalet yapan âdildir.

Bu konuda EI-Âlim Vel-Mütaaîlim kitabında diyor ki:

«Bilmiş ol ki amel ilme uyar. Nasıl ki aza gözüün görmesi sayesinde hareket eder. Az dahi olsa ilim ile amel, çok amel ile olan cehaletten daha faydalıdır. Bu şuna benzer. Çölde bir adamın yanında az miktarda azık bulursa bile doğru yolu bilirse kurtulur, bu onun için, yanında çok azık bulunup ta doğru yolu bilmeyen kimseden daha hayırlıdır.

Cenâb-ı Hak şöyle buyurur: «Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Bunu ancak aklı olanlar anlar.» (39 Zümer 9)

Burada öğrenmek isteyen öğrenci Ebû Hanîfe'ye dedi ki;

Bir adam adli tavsif etse, fakat zulmü bilmesene buna ne buyrulur? Ona şu cevabı verdi:

«Bir adam adaleti tamsa, fakat adaletin zıddı olan zulmü, haksızlığı bilmesene o hem adaleti, hem de zulmü iyice tanımıyor demektir.

Ey kardeş, bilmiş ol ki bütün insanların en cahili ve en kötüsü böyleleridir. Çünkü bunlar bence şu dört kişiye benzerler;

Kendilerine bir beyaz elbise gösteriliyor ve bunun rengi nasıldır? diye soruluyor.

O dörtten biri, bu elbise kırmızı diyor, diğeri sarı diyor, üçüncüsü kara diyor, dördüncüsü de beyaz diyor. Bu sonuncuya: Diğer üç kişi doğru mu söylediler, yoksa yanıldılar mı? diye sorulsa ve o da: Ben bu elbisenin beyaz olduğunu bilirim, fakat belki diğerleri de doğrudur, diye cevap verse, gülünç olur işte karşı tarafı bilmeyen de böyledir.

Ebû Hanîfe'nin bu değerli sözleri bize iki şey anlatıyor:

- 1- Doğru amel doğru düşünce üzerine kurulur, dürüst iş kararlı ve sabit amele dayanır.
- 2- İlim kat'i olmalıdır. İtikat mes'elelerinde tereddüt olmaz.

Ümmet ; Gayet derin düşünce, uzak görüş, geniş akıl sahibi olan, Ebû Hanîfe'nin gibi ;
“Hayrın meziyetlerini bilerek hayır işlemelidir. Kötünün zararlarını anlayarak kötülükten kaçınmalıdır.”

Yar ve Yardımcımız Olan, ALLAH'a Emanet olalım. Amin..